Karta modułu/przedmiotu

Wypełnia Zespół Kierunku							
	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): **MODUŁ WYBIERALNY - Z ZAKRESU PSYCHOLOGII KLINICZNEJ I ZDROWIA**						Kod modułu: G
	Nazwa przedmiotu: **DIAGNOSTYKA NEUROPSYCHOLOGICZNA**						Kod przedmiotu: G/66
	Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej przedmiot / moduł: **INSTYTUT PEDAGOGICZNO-JĘZYKOWY**						
	Nazwa kierunku: **PSYCHOLOGIA**						
	Moduł: **psychologia kliniczna i zdrowia**						
	Forma studiów: **STACJONARNE**		Profil kształcenia: **PRAKTYCZNY**				Poziom studiów: **jednolite studia magisterskie**
	Rok / semestr**:** **IV/8**		Status przedmiotu /modułu: **OBOWIĄZKOWY**				Język przedmiotu / modułu: **POLSKI**
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)
	Wymiar zajęć (godz.)	**15**	**30**				

Koordynator przedmiotu / modułu*	Prof. dr hab. Mariola Bidzan
Prowadzący zajęcia*	Prof. dr hab. Mariola Bidzan, dr hab. Anna Rasmus
Cel kształcenia przedmiotu / modułu	Celem przedmiotu jest zapoznanie uczestników z problematyką zmian osobowości oraz zaburzeń emocjonalno-afektywnych u osób z uszkodzeniem mózgu. Przybliżenie uczestnikom kursu zagadnień diagnostyki neuropsychologicznej, w tym zapoznanie ich z wybranymi testami do oceny funkcji poznawczych i emocjonalnych oraz innymi rodzajami badań diagnostycznych (np. neuroobrazowanie, badania genetyczne czy toksykologiczne) wykorzystywanych w praktyce neuropsychologicznej. Celem zajęć jest także ukazanie znaczenia oceny procesów emocjonalno-behawioralnych w diagnostyce różnicowej wybranych chorób neurologicznych.
Wymagania wstępne	Diagnostyka psychologiczna

** Zmiany koordynatora przedmiotu oraz prowadzącego zajęcia dokonuje Dyrektor Instytutu po akceptacji Prorektora ds. Kształcenia. Nowy koordynator przedmiotu oraz prowadzący przedmiot potwierdza zapoznanie się z treściami zawartymi w karcie przedmiotu.*

EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Nr efektu uczenia się/ grupy efektów	Opis efektu uczenia się	Kod kierunkowego efektu uczenia się

01	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu zagadnienia dotyczące specyfiki przedmiotowej psychologii, z zakresu diagnostyki neuropsychologicznej; zna i rozumie w pogłębionym stopniu mechanizmy zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania, ich przyczyny i objawy, zna i rozumie sposoby i metody ich diagnozy i opisu, odpowiednie dla neuropsychologii.	PS_W03 PS_W08
02	Student zna i rozumie zagadnienia z zakresu zasad oraz norm etycznych koniecznych do kontaktu z pacjentem oraz przeprowadzania oraz interpretowania badań; zna i rozumie prawne i organizacyjne uwarunkowania wykonywania zawodu psychologa.	PS_W09
03	Student potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do obserwowania, diagnozowania i racjonalnego oceniania pacjenta oraz jego wyników badań, przy użyciu różnych źródeł, zorientowane na praktyczne zastosowanie w działalności zawodowej; potrafi zbierać, obliczać i interpretować wyniki różnych metod diagnozy różnicowej (neuropsychologicznej) i potrafi tę wiedzę zaaplikować do wykreowania schematu procesu terapeutycznego.	PS_U02 PS_U04 PS_U11
04	Student potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do formułowania hipotez diagnostycznych oraz wykorzystywać w badaniu neuropsychologicznym wybrane metody kwestionariuszowe i testy do oceny funkcji poznawczo-emocjonalnych (np. oceny pamięci i uwagi, funkcji językowych, funkcji przestrzennych, funkcji wykonawczych, praksji, afektu czy percepcji emocji); potrafi konstruować rozbudowane ustne i pisemne wypowiedzi; potrafi przygotowywać opis wyników badania neuropsychologicznego.	PS_U05 PS_U08
05	Student jest gotów do zachowania się profesjonalnego w kontakcie z badanym pacjentem; jest świadomy istnienia etycznego wymiaru dokonywanych badań naukowych z wykorzystaniem różnorodnych metod diagnostyki neuropsychologicznej; jest gotów do podejmowania wyzwań zawodowych, doceniania wagi znajomości metod diagnostycznych koniecznych w warsztacie zawodowym neuropsychologa.	PS_K03 PS_K05

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład

PROCES DIAGNOSTYCZNY W NEUROPSYCHOLOGII KLINICZNEJ

1. Stan współczesnej diagnostyki neuropsychologicznej
2. Typy diagnozy
3. Procedury diagnostyczne
4. podejście psychometryczne
5. podejście kliniczno-eksperymentalne
6. podejście mieszane - zindywidualizowane
7. Determinanty obrazu klinicznego zaburzeń neurobehawioralnych
8. czynniki socjodemograficzne
9. czynniki kliniczne
10. Kliniczne i metodologiczne kontrowersje we współczesnej diagnostyce neuropsychologicznej

NEUROPSYCHOLOGICZNA DIAGNOSTYKA RÓŻNICOWA ZESPOŁÓW OTĘPIENNYCH

1. Otępienie jako problem diagnostyczny
2. Kwestie terminologiczne
3. Diagnostyka różnicowa otępień
4. Dootępienie typu Alzheimera a skojarzone z wiekiem osłabienie funkcjonowania poznawczego
5. Otępienie a depresja
6. Otępienie typu korowego a otępienie typu podkorowego
7. Otępienia Alzheimrowskie a otępienie czołowo-skroniowe
8. Otępienia Alzheimrowskie a otępienie naczyniopochodne

DIAGNOSTYKA NEUROPSYCHOLOGICZNA W NEUROLOGII I W PSYCHIATRII

1. Badanie neuropsychologiczne a wyniki innych badań z procesie diagnostycznym: - badania okulistyczne; - strukturalne badania neuroobrazowe (TK, MRI); - funkcjonalne badania neuroobrazowe (SPECT); - badania elektrofizjologiczne (EEG, VEP, BAEP, SEP, EMG); - wybrane badania laboratoryjne.
2. Podejście kliniczno-eksperymentalne (na podstawie oceny objawów pomijania stronnego):
3. Zaburzenia językowe w zespołach otępiennych.
4. Diagnoza neuropsychologiczna objawów rzekomonerwicowych i lękowych
5. Diagnoza neuropsychologiczna psychoz (na przykładzie schizofrenii)
6. Diagnoza neuropsychologiczna zaburzeń osobowości i zachowania

WYBRANE PROBLEMY NEUROPSYCHOLOGII MEDYCZNEJ - DIAGNOSTYKA ZABURZEŃ BEHAWIORALNYCH W CHOROBACH SOMATYCZNYCH

DIAGNOZA ZABURZEŃ EMOCJONALNO-OSOBOWOŚCIOWYCH U OSÓB Z USZKODZENIEM MÓZGU

1. Wprowadzenie do tematyki neuropsychologii emocji
   - Neurobiologiczne podłoże osobowości i procesów emocjonalno-afektywnych
2. Charakterystyka zaburzeń emocjonalno-osobowościowych w wybranych schorzeniach neurologicznych:

- choroba Alzheimera,
- otępienie czołowo-skroniowe,
- choroba Parkinsona,
- udar (według kryterium lokalizacyjnego).

DIAGNOSTYKA NEUROPSYCHOLOGICZNA DZIECKA

1. Schemat badania neuropsychologicznego dziecka w ujęciu eksperymentalno - klinicznym, znaczenie i funkcje diagnozy neuropsychologicznej w zależności od etiologii i mechanizmów patologii mózgu.

2.Neuropsychologia zaburzeń rozwojowych: dysleksja rozwojowa, ADHD, autyzm, FAS.

3. Znaczenie neuropsychologa w klinice neurochirurgii dziecięcej (urazy czaszkowo-mózgowe, procesy rozrostowe, mózgowe skutki zaburzeń krążenia mózgowego).
4. Podstawy rehabilitacji neuropsychologicznej dziecka.

ĆWICZENIA

1. Znajomość roli wywiadu i obserwacji w diagnostyce neuropsychologicznej:
   - wywiad z pacjentem,
   - wywiad z opiekunem.
   - obserwacja zachowania pacjenta w trakcie badania neuropsychologicznego
2. Wykorzystanie wybranych metod testowych i kwestionariuszowych do oceny zaburzeń emocjonalno-osobowościowych u osób z uszkodzeniem mózgu (m.in. Frontal Behavior Inventory, Test Prozodii Emocjonalnej, Kwestionariusz Zachowań Osoby z Zespołem Czołowym - FBI, Test Prozodii Emocjonalnej, Kwestionariusz HAD, skale obserwacyjne).
3. Nabywanie i doskonalenie umiejętności formułowania i weryfikowania hipotez diagnostycznych.
4. Analiza przypadków.
5. DIAGNOSTYKA ZABURZEŃ EMOCJONALNO-OSOBOWOŚCIOWYCH U OSÓB Z USZKODZENIEM MÓZGU

Znajomość obrazu klinicznego i neuroanatomicznych korelatów wybranych zaburzeń emocjonalno-osobowościowych:

- apatia,
- depresja,
- anozodiaforia,
- anozognozja,
- mania,
- napady płaczu bądź śmiechu,

- zaburzenia lękowe,
- zaburzenia kontroli zachowania (agresja, impulsywność, obsesje),
- zaburzenia percepcji i ekspresji emocji ,
- zaburzenia pamięci emocjonalnej,
- zespoły błędnej identyfikacji.

5. DIAGNOSTYKA NEUROPSYCHOLOGICZNA DZIECKA
6. Metody oceny funkcji ruchowych i percepcyjnych (wzrokowych, słuchowych, somestetycznych) oraz ich interpretacja, objawy agnostyczne u dzieci, neuronalne podłoże symptomów.
7. Metody oceny funkcji mnestycznych, objawy trudności i zaburzeń procesu pamięci oraz uczenia się, ich neuronalne podłoże.
8. Metody oceny funkcji uwagowych, zróżnicowanie objawów w zależności od lokalizacji patologii mózgowej.
9. Metody oceny funkcji wykonawczych, analiza zależności pomiędzy funkcjami wykonawczymi, a dysfunkcjami czołowymi.
10. Zaburzenia rozwoju systemu językowego, metody oceny.
11. Znaczenie prawej półkuli w realizacji funkcji językowych.

Analiza przypadków.

Laboratorium

Projekt

Seminarium

Inne

Literatura podstawowa*	Borkowska A.R., Domańska Ł. (2013), *Neuropsychologia kliniczna dziecka*. Warszawa: PWN. Herzyk A. (1987), Warunki i przebieg procesu diagnozowania w neuropsychologii. W: A. Herzyk, M. Klimkowski (red.), *Diagnoza neuropsychologiczna. Przegląd zagadnień* (s. 30-42). Lublin: Wydawnictwo UMCS. Jodzio K. (2011), *Diagnostyka neuropsychologiczna w praktyce klinicznej*. Warszawa: Wyd. Difin S.A. Jodzio K., Nyka W. (2008), *Neuropsychologia medyczna. Wybrane zagadnienia*. Sopot: Wydawnictwo Arche. Lewis M, Haviland-Jones J.M. (red) (2005). *Psychologia emocji*. Gdańsk: GWP.
Literatura uzupełniająca*	Walsh K., Darby D. (2008), *Neuropsychologia kliniczna Walsha.* Gdańsk: GWP. Wieczorek D. (2006), Zaburzenia procesów percepcji po uszkodzeniach mózgu : wybrane zagadnienia, [w:] red. Borys B., Majkowicz M. *Psychologia w medycynie* (s. 325-363). Gdańsk: Wyd. AMG.
Metody kształcenia stacjonarnego	Wykład z prezentacją multimedialną Ćwiczenia z wykorzystaniem dyskusji, analiza poszczególnych zagadnień w oparciu o literaturę, analiza studiów przypadków, projekt
Metody kształcenia z wykorzystaniem metod	

i technik kształcenia na odległość	

* *Literatura może być zmieniona po akceptacji Dyrektora Instytutu*

Metody weryfikacji efektów uczenia się		Nr efektu uczenia się/grupy efektów
Aktywność na zajęciach, dyskusja, obserwacja postaw studenta		01-05
Opracowanie przypadku (projekt)		01-05
Analiza literatury przedmiotu		01-04
Formy i warunki zaliczenia	Egzamin testowy Ćwiczenia – diagnostyczne opracowanie przypadku (dorosłej i dziecka)	

NAKŁAD PRACY STUDENTA			
Rodzaj działań/zajęć	Liczba godzin		
	Ogółem	W tym zajęcia powiązane z praktycznym przygotowaniem zawodowym	W tym udział w zajęciach przeprowadzanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość
Udział w wykładach	15	-	
Samodzielne studiowanie	5	-	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych, warsztatach, seminariach	30	20	
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń	15	5	
Przygotowanie projektu / eseju / itp.	20	20	
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	15	5	
Udział w konsultacjach	1		
Inne			
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	101	50	
Liczba punktów ECTS za przedmiot	**4**		
Liczba punktów ECTS związana z zajęciami praktycznymi	**2**		
Liczba punktów ECTS związana z kształceniem na odległość (kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)[1]	**-**		
Liczba punktów ECTS za zajęciach wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	**2,2**		

[1] W przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne metody i techniki kształcenia na odległość mogą być wykorzystywane pomocniczo